

148

Kaplička ~ Sv. Trojice

Uprostřed Vinařické návsi stojí barokní kaplička, symbol křesťanské víry, která je zasvěcena Sváté Trojici, Otci, synu a duchu svatému. Jako ochrana stojí kolem ní tři stromy - lípy což je symbolem vlasti a slovanství. Pamatují ještě lípy velké silné a mohutné jistě stoleté a jistě původní. Traduje se pověst, že byly vysazeny lípy čtyři - do každého rohu a také když vichřice v roce 1942 dvě lípy porazila a rozlámala a v roce 1948 se vysadily nové a zase čtyři vždy jedna uschla, takže vždy zůstaly jen tři jako symbol Sváté Trojice.

Tajemství Nejsvětější Trojice je veliké a krásné. Je to tajemství společenství té největší a nejdíšší lásky. Je krásné, že ani Bůh nechtěl být sám, je pravdou že je-li Bůh láska, nutně musí být trojice, protože každá láska potřebuje vždy tři skutečnosti - toho kdo miluje, toho kdo je milován a lásku samotnou. Je to tedy vzor, každého společenství a rodiny, je znamením toho, že je možno žít spolu v lásce a harmonii. Je pravdou, že každé společenství i rodina vyžaduje od všech členů obětí a to je vždy normální požadavek lásky. Láska vždycky něco stojí, ale bez ní se nedá žít a to naši předkové dobře věděli - a tak zasvětili svoji kapličku správně. Kaplička byla a je stále dominantou a symbolem naší obce.

Dle vyprávění starších občanů byl zde pouze křížek a jeho okolí bylo obloženo plochým kamenem. Později se křížek obezdil a zvýšil se na podezdívku. Obec několikrát jednala o výstavbě kapličky jak je zřejmé i ze ze zápisů, ale pro nedostatek finančních prostředků se to stále prodližovalo. První zápis nadešlý - „Poznamenání obecních peněz kapitál složený na kapličku“ již v roce 1764 dala v hotovosti 10 zlatých, ke kterým přidávala ročně jako úrok 36 krejcarů a zvyšovala tak stále tuto částku, kterou pak na 4% úrok půjčovala hospodářům v obci. Uvádí se zde Václav Krbec z čp. 28. pak Vác. Skala z čp. 28. a ještě 18. 1. 1841 kdy se kaplička začala stavět, poznamenává tehdejší rychtář Frantz Mottl z čp. 4. že tyto peníze na gruntě čp. 28. k pohledávání obec stále má.

Druhý zápis je „Též obecní peníze složený a které si 13. novembra 1793 od obce vypůjčil Matěj Houba z čp. 1. a sice 4 (čtyři) zlatý na roční interest 12 krejcarů zavázal se platit. Ty postupně přešly jak se střídali hospodáři na čp. 1. na jeho syny a pak v roce 1836 koupil statek Vojtěch Homola a a část přešla jak je v opisu rychtáře Frantz Mottla uvedeno na Frantz Roztočila což rychtář zapsal 15. decembra 1841 takéž. Uvádím zde jen několik poznámek, které jsou v kronice rozvedeny, jak téžce obec finanční prostředky na kapličku získávala.

Kaplička byla postavena 12. 3. 1841

dle prvního zápisu uloženého v kopuli kapličky. Tužto první zprávu o práci na stavbě kapličky napsal a dokreslil i stavbu místní kovář Josef Kaucký. Pak teprve jsou další zápisy.

Druhý zápis je z 27.8.1867 který také popisuje jednotlivé detaily které ve zkratce uvedli. Představeným obce v té době byl p. Frant. Homola. Originály zápisů jsou uloženy v kopuli kapličky, kopie jsou přiloženy ke kronice. Tento druhý zápis nazvaný - památní, zaznamenává první opravy na kapličce, ale i jiné akce obce. To je asi za 25 let. Kaple se nově pokynovala (pobíjela). Práce tesařské dělal Matěj Kšanďr z Lážovic a Vojtěch Frič ze Skřípky. Práce jim trvala 14 dní. Opravy zeolnické jsou od Josefa Jahelky z Draholovic. Byl zadělán nový oltářní obraz, který sestavil a do kaple daroval jeho milost p. N. N. Čilich, mlynář nad Lochovici a měšťan pražský. Kaple vysvěcena byla panem farářem, Janem Poustkem za přítomnosti paní učitelů p. Jana Hanki a p. podučitele Josefa Javírka ze Všeradic. Tím byla kaple po zásluze počtěna vysvěcením i obrazem oltářním k chvále Boha svatého i občanů Vinařických provolávající slávu Bohu ve 3 osobách i jeho milosti p. Čilichovi, za zhotovení obrazu a učtu zdarma dal dne 15. září 1867 za přítomnosti všech občanů, olomáčích i občanů z okolí. Kříž a baňku vlastnoručně vyrobil a zdarma provedl Václav Houba č. 6.

Zpráva z prvního zápisu je psán švabachem a v překladu zní:

- Josef Kaucký kovář to psal
 roku 1841 - Vojtěch Dobrý pobíjel
 se svým otcem dních 74 jako dřív
 jesličky stavěli, tak se s tím tumlovali
 a p. Frantz Mottl rychtář vinařický z ep. 4.
 muzikantům celé tele jim dal propít
 vinířům když rázovali z krz Vinařice a tu zastavili!

Následuje kresba kapličky a lip kolem a postava se dřívánem v ruce !!

Třetí zápis je z 22.6.1901 tak též z opravy kapličky t.j. za dalších 25 let kdy dal D. Frant. Houba hospodský č.8. na pobití říms. dubovou stěnu. Starostou byl Josef Smetana č.38. V březnu 1903 byl Janem Kulhavým tesařem z Bykoše za přítomnosti nového starosty Jos. Roztočila č.27. opraven křížek, který byl velmi poškozen větrem.

Čtvrtý památný list je z 10.7.1931 za starosty D. Boh. Zikána č.19. a i zde jsou popsány opravy na kapličce a i jiné akce obce, které prováděl. Zvonění zvonem na kapličce ráno v poledne i večer, prováděl vždy místní kovář tak jak se na obecní kovárně střídali p. Kancký, p. Škoda, a poslední vinařický kovář p. Touš. Zvonil se i umíráček to když umřel místní občan. Práce na opravě prováděl p. Kulhavý z Bykoše práce tesařské a nové oplechování udělal klempíř p. Fr. Lebeda z Litně.

U této kapličky se po celá léta a všechny generace se scházela omladina naší obce. Dle vyprávění pamětníků a i já si pamatuji ty krásné večery, kdy vinařickou návsi dlouho do noci se nesly tóny oblíbených písní, zpívaných jemným dívčím hlasem, ale i sytým tenorem mužských hrdel. Kovář který ráno v 5. hod. zvonil bzdíček, ve 12 hodin jeho hlas zval pracovníky z pole k obědu a po setmění večerní klekání svolávalo mládež, aby po celodenní práci si přišla zazpívat a pobavit. Tak to šlo plných 100 let, než přišla německá okupace naší země. Zmizel zvoněk který byl znekvírovaný a byl odvezen, zmizel i dívčí zpěv na vinařské návsi. Lidé se rozešli starý zvyk zvonků i zpěvu se již neobnovil. Moje generace se o to několikrát pokoušela ale podařilo se to jen z části,

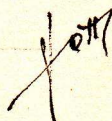
Bylo to z části ovlivněno množstvím dětí i věkovým složením. Vždyť naše obec měla i 275 obyvatel a v současné době je star 162 a počet stále klesá. Zvonek se do kapličky vrátil, po revoluci ho v roce 1947 své rodné obci věnoval p. Rudolf Boáček který se ve Vinařicích narodil v čp.32. Zvonek se ozývá již jen jako umíráček.

Vinařických občanů byla vždy snaha, aby okolí kapličky bylo vždy čisté a upravené i když víra i politika lidí rozolčela. To ovšem k údržbě, či opravě této památky, asi nikomu nevaňilo a snad i proto, že věděli proč naši dědové to na střední návse postavili, jak oni pečovali, aby zachovali dalším generacím toto dědictví, které by mělo i nadále zůstat symbolem a dominantou naší obce. Nezapomenejte, že vždy na svátek sv. Trojice byla ve Vinařicích pouť. Obnovte tuto tradici. Nám se to v těchto dobách nepodařilo!

Promiňte mi, ale musím jako kronikář říci na závěr této stati všem vinařákům! Máme-li vyolat společně svéolectví o lásce, které je zasvěcen tento stánek, to vyžaduje docela konkrétní styl života i skutků. Nesmíme kolem sebe chodit bez povšimnutí, musíme vědět že jsme zde i pro ty druhé, chtít víc dávat než brát, aby všem bylo dobře. Zanechat zbytečné kritiky a pomlouvání, být ochotný každý den, naučit se omlouvat, být domnělý, umět se chovat, být přátelský a neživit rozpory, mít vzájemnou úctu a toleranci. naučte se umět poděkovat i pochválit, prostě vnímat i ty druhé, obarujte úsměv i olivěru. Prál bych si, aby nejen naše kaplička byla ozdobou naší vesnice, ale i její občané. Věřte že stojí za to připravit tak příjemné chvíle pro sebe, ale i ostatní a být tak uznáván a vážen v našem krásném podbrdském kraji, pro tyto lidské vlastnosti.

ve jménu

 otce
 syna

Bohuslav Mořtl
 kronikář

Vinařice 1.6.1959.